

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ КОМП'ЮТЕРНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. декана факультету комп'ютерних
інформаційних технологій
Ігор ЯКИМЕНКО

«   »   2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-педагогічної
роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

«   »   2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Технічні засоби захисту інформації»
ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 12 Інформаційні технології
спеціальність – 125 Кібербезпека
освітньо-професійна програма – Кібербезпека

Кафедра кібербезпеки

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Лабор. роботи (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, КПЗ (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Екзамен (сем.)
Денна	4	7	39	39	5	12	55	150	7

31.08.2023

Тернопіль – 2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 12 Інформаційні технології спеціальності 125 Кібербезпека, затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 10 від 24.06.2020 р.).

Робочу програму склали завідувач кафедри кібербезпеки, д.т.н., професор Василь ЯЦКІВ та викладач кафедри кібербезпеки Сергій КУЛИНА.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри кібербезпеки, протокол № 1 від 28.08.2023 р.

Завідувач кафедри

Василь ЯЦКІВ

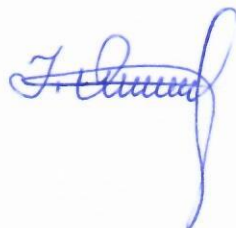
Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності кібербезпека та захист інформації, протокол №1 від 30.08.2023 р.

Голова групи
забезпечення спеціальності

Василь ЯЦКІВ

Гарант ОПП

Ігор ЯКИМЕНКО

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Технічні засоби захисту інформації»

1. Опис дисципліни «Технічні засоби захисту інформації»

Дисципліна – «Технічні засоби захисту інформації»	Галузь знань, спеціальність, ОПП, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань – 12 «Інформаційні технології»	Статус дисципліни – обов’язкова Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність – 125 «Кібербезпека»	Рік підготовки: 4 Семестр: 7
Кількість змістових модулів – 3	Освітньо-професійна програма – «Кібербезпека»	Лекції: 39 год. Лабораторні заняття: 39 год.
Загальна кількість годин – 150	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Індивідуальна робота: 5 год. Тренінг, КППЗ: 12 год. Самостійна робота: 55 год.
Тижневих годин – 12, з них аудиторних – 6		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання дисципліни «Технічні засоби захисту інформації»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Мета дисципліни «Технічні засоби захисту інформації» полягає в систематизації інформації щодо розроблення, впровадження та експлуатації систем технічного захисту інформації на об’єктах інформаційної діяльності.

Вивчення курсу «Технічні засоби захисту інформації» передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних курсів («Фізика», «Комп’ютерні мережі», «Архітектура комп’ютерних систем», «Цифрова схемотехніка», «Системи та технології кібербезпеки»), а також цілеспрямованої роботи на лекційних та лабораторних заняттях, самостійної роботи студентів.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Завдання дисципліни полягає в отриманні студентами необхідних знань щодо проявлення технічних каналів витоку інформації, шляхів деструктивного впливу на інформацію та засоби її обробки, застосування заходів та засобів, спрямованих на технічний захист інформації на об’єктах інформаційної діяльності.

2.3. Перелік компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Здатність до використання програмних та програмно-апаратних комплексів засобів захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних (автоматизованих) системах.

Здатність відновлювати штатне функціонування інформаційних, інформаційно-телекомунікаційних (автоматизованих) систем після реалізації загроз, здійснення кібератак, збоїв та відмов різних класів та походження.

Здатність впроваджувати та забезпечувати функціонування комплексних систем захисту інформації (комплекси нормативно-правових, організаційних та технічних засобів і методів, процедур, практичних прийомів та ін.).

Здатність застосовувати методи та засоби криптографічного та технічного захисту інформації на об’єктах інформаційної діяльності.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення курсу «Технічні засоби захисту інформації» передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних курсів («Фізика», «Комп’ютерні мережі»,

«Архітектура комп'ютерних систем», «Цифрова схемотехніка», «Системи та технології кібербезпеки»).

2.5. Результати навчання

Вирішувати завдання захисту програм та інформації, що обробляється в інформаційно телекомунікаційних системах програмно апаратними засобами та давати оцінку результативності якості прийнятих рішень.

Використовувати сучасне програмно-апаратне забезпечення інформаційно комунікаційних технологій.

Застосовувати теорії та методи захисту для забезпечення безпеки елементів інформаційно телекомунікаційних систем.

Виявляти та вимірювати параметри небезпечних та заводових сигналів під час інструментального контролю процесів захисту інформації та визначати ефективність захисту інформації від витоку технічними каналами відповідно до вимог нормативних документів системи технічного захисту інформації.

Інтерпретувати результати проведення спеціальних вимірювань з використанням технічних засобів, контролю характеристик інформаційно телекомунікаційних систем відповідно до вимог нормативних документів системи технічного захисту інформації.

Проводити атестацію (спираючись на облік та обстеження) режимних територій (зон), приміщень тощо в умовах додержання режиму секретності із фіксуванням результатів у відповідних документах;

Інтерпретувати результати проведення спеціальних вимірювань з використанням технічних засобів, контролю характеристик ІТС відповідно до вимог нормативних документів системи технічного захисту інформації.

Впроваджувати процеси виявлення, ідентифікації, аналізу та реагування на інциденти інформаційної і/або кібербезпеки.

Підтримувати працездатність та забезпечувати конфігурування систем виявлення вторгнень в інформаційно телекомунікаційних системах.

3. Зміст дисципліни «Технічні засоби захисту інформації»

Змістовий модуль 1. Елементи інформаційної системи, що підлягають захисту

Тема 1. Види, джерела та носії інформації, що підлягають захисту

Властивості інформації як об'єкта захисту. Поняття цінності та ціни інформації. Складові ціни інформації. Види, джерела та носії інформації, що підлягає захисту. Класифікація демаскуючих ознак об'єктів захисту. Демаскуючі ознаки сигналів.

Тема 2. Небезпечні сигнали та їх джерела

Поняття небезпечного сигналу. Види побічних небезпечних електромагнітних випромінювань. Небезпечні сигнали, що утворюються в результаті акустоелектричних перетворень. Паразитні зв'язки та наведення. Низько- та високочастотні випромінювання

Тема 3. Технічна розвідка

Поняття та принципи технічної розвідки. Основні задачі та ограні технічної розвідки. Види технічної розвідки. Поняття промислового шпигунства. Законні та незаконні методи добування конфіденційної інформації про діяльність конкурентів. Контррозвідувальна діяльність. Комплексний захист конфіденційної інформації, його види. Пасивні та активні методи захисту конфіденційної інформації.

Тема 4. Концепція і методи технічного захисту інформації

Комплексне застосування методів захисту. Основні напрямки інженерно-технічного захисту інформації. Методи фізичного захисту інформації. Просторове та структурне приховування інформації. Часове та енергетичне приховування інформації. Поняття інформаційного портрету та інформаційного вузла об'єктів захисту. Дезінформація, як метод захисту інформації.

Змістовий модуль 2. Технічні канали витоку інформації

Тема 5. Технічні канали витоку інформації

Поняття витоку інформації та технічного каналу витоку інформації. Структура та характеристики технічного каналу витоку інформації. Класифікація технічних каналів витоку інформації. Характеристика та можливості оптичних, радіоелектричних, акустичних та матеріально-речових каналів витоку інформації.

Тема 6. Електричні канали витоку інформації

Канал побічних електромагнітних випромінювань ОТЗС. Канал побічних електромагнітних випромінювань ДТЗС. Канал «паразитної» модуляції сигналів ВЧ генераторів. Канал «паразитної» ВЧ генерації підсилювачів. Канал побічних електромагнітних наведень на лінії електроживлення (заземлення) ОТЗС. Канал побічних електромагнітних наведень на комунікації ДТЗС. Канал ВЧ нав'язування (для зняття інформації, що обробляється в ОТЗС).

Тема 7. Радіоелектронні канали витоку інформації

Особливості радіоелектронних каналів витоку інформації. Структура радіоелектронного каналу витоку інформації. Види витоку інформації через радіоелектронні канали. Класифікація перешкод.

Тема 8. Акустичні та віброакустичні канали витоку інформації

Фізичні основи акустичних каналів витоку інформації. Шляхи витоку акустичної інформації. Віброакустичні канали. Акустоелектричні канали. Оптико - електронний (лазерний) канал. Параметричні канали.

Тема 9. Технічні канали витоку інформації на основі закладних пристроїв

Сутність та класифікація засобів несанкціонованого перехоплення інформації (закладних пристроїв). Загальні характеристики та особливості деяких типів закладних пристроїв. Заходи захисту інформації від витоку каналами на основі закладних пристроїв

Змістовий модуль 3. Запобігання витоку інформації

Тема 10. Методи та засоби захисту від спостереження та підслуховування

Засоби протидії спостереженню в оптичному діапазоні та радіолокаційному спостереженню. Енергетичне приховування акустичного сигналу. Засоби звукоізоляції та звукопоглинання. Класифікація засобів виявлення та локалізації закладних пристроїв. Методи та засоби виявлення випромінювання закладних пристроїв. Методи та засоби виявлення не випромінюючих закладних пристроїв.

Тема 11. Засоби запобігання витоку інформації через побічні електромагнітні випромінювання

Придушення небезпечних сигналів акустоелектричних перетворювачів. Екранування електромагнітних полів. Запобігання витоку інформації по ланцюгам електроживлення

Тема 12. Методи і засоби приховування інформації в каналах зв'язку

Структурне приховування мовної інформації в каналах зв'язку. Засоби контролю телефонних ліній. Перехват повідомлень в GSM каналах. Будова та основні технічні характеристиками аналізаторів телефонних ліній.

Тема 13. Методи і засоби технічної охорони об'єктів. системи сигналізації та відео спостереження

Системи телевізійного спостереження. Засоби телевізійної охорони. Основні характеристики відеокамер. Засоби запису та реєстрації зображення. Класифікація систем відеоспостереження.

4. Структура залікового кредиту

	Кількість годин					
	Лекції	Лабор. заняття	Інд. робота	Тренінг, КПЗ	Самост. робота	Контр. заходи
Змістовий модуль 1. Елементи інформаційної системи, що підлягають захисту.						
Тема 1. Види, джерела та носії інформації, що підлягають захисту.	2	2	-	4	4	Поточне опитування
Тема 2. Небезпечні сигнали та їх джерела.	2	2	-		4	
Тема 3. Технічна розвідка.	2	2	-		4	
Тема 4. Концепція і методи технічного захисту інформації.	2	4	1		6	
Змістовий модуль 2. Технічні канали витоку інформації						
Тема 5. Технічні канали витоку інформації.	4	4	1	4	6	Поточне опитування
Тема 6. Електричні канали витоку інформації.	4	2	-		4	
Тема 7. Радіоелектронні канали витоку інформації.	4	4	-		4	
Тема 8. Акустичні канали витоку інформації.	4	2	-		4	
Тема 9. Технічні канали витоку інформації на основі закладних пристроїв.	4	4	1		5	
Змістовий модуль 3. Запобігання витоку інформації						
Тема 10. Методи та засоби захисту від спостереження та підслуховування.	4	4	1	4	6	Поточне опитування
Тема 11. Засоби запобігання витоку інформації через побічні електромагнітні випромінювання	2	2	-		4	
Тема 12. Методи і засоби приховування інформації в каналах зв'язку.	2	4	-		6	
Тема 13. Методи і засоби технічної охорони об'єктів. системи сигналізації та відео спостереження.	3	3	1		6	
Разом	39	39	5	12	55	

5. Тематика лабораторних робіт

Лабораторне заняття №1

Тема: Дослідження структури об'єкту захисту

Мета роботи: Придбання теоретичних знань та практичних навичок з аналізу структури об'єкта захисту.

Лабораторне заняття № 2

Тема: Ідентифікація небезпечних чинників на об'єкт захисту

Мета роботи: Придбання опанування практичних навичок з визначення та ідентифікації загроз для заданого об'єкта захисту.

Лабораторне заняття №3

Тема: Оцінювання стану інформаційної безпеки об'єкту

Мета роботи: Освоєння практичних навичок з моделювання стану безпеки об'єкта та ранжування загроз.

Лабораторне заняття №4

Тема: Розробка політики інформаційної безпеки на основі технічних засобів захисту інформації

Мета роботи: Набуття досвіду зі створення політики інформаційної безпеки.

Лабораторне заняття №5

Тема: Моделі загроз та їх класифікація для каналів витоку інформації.

Мета роботи: Розглянути питання оцінки дій загроз в інформаційних системах

Лабораторне заняття № 6

Тема: Визначення амплітуди гармонік та побудова спектра побічних електромагнітних випромінювань монітора комп'ютера.

Мета роботи: освоїти навички пошуку гармонік побічних електромагнітних випромінювань компонентів комп'ютера, призначеного для обробки інформації з обмеженим доступом.

Лабораторне заняття № 7

Тема: Створення просторового широкосмугового шумового сигналу для захисту комп'ютера від витоку інформації за рахунок побічних електромагнітних випромінювань

Мета роботи: освоєння навичок застосування апаратури просторового електромагнітного зашумлення для локалізації небезпечних сигналів, які розповсюджуються через канали поїчних електромагнітних випромінювань

Лабораторне заняття №8

Тема: Технічні канали витоку інформації.

Мета роботи: Вивчити та дослідити технічні канали витоку інформації

Лабораторне заняття № 9

Тема: Організація технічної розвідки

Мета роботи: вивчити основні види технічних розвідок; виховувати прагнення захисту інформації, збереження її цілісності; розвивати знання, щодо особливостей технічних розвідок та алгоритмів їх роботи.

Лабораторне заняття №10

Тема: Дослідження характеристик технічних засобів прослуховування інформації

Мета роботи: вивчити основні види засобів прослуховування інформації; виховувати прагнення захисту інформації, збереження її цілісності; розвивати знання, щодо особливостей засобів прослуховування інформації та алгоритмів їх роботи.

Лабораторне заняття №11

Тема: Дослідження засобів відеоспостереження

Мета роботи: вивчити основні види засобів відеоспостереження; виховувати прагнення захисту інформації, збереження її цілісності; розвивати знання, щодо особливостей засобів відеоспостереження та алгоритмів їх роботи.

Лабораторне заняття №12

Тема: Технічні канали витоку інформації на основі закладних пристроїв

Мета роботи: — навчитися класифікувати технічні канали витоку інформації на основі закладних пристроїв; ознайомитись з переліком основних груп закладних пристроїв зняття інформації; ознайомитись з основними способами виявлення закладних пристроїв; ознайомитись з основними засобами та методами блокування закладних пристроїв.

Лабораторне заняття № 13

Тема: Дослідження характеристик засобів блокування технічних каналів витоку інформації

Мета роботи: вивчити основні види засобів блокування технічних каналів витоку інформації; виховувати прагнення захисту інформації, збереження її цілісності; розвивати знання, щодо особливостей засобів блокування технічних каналів витоку інформації та алгоритмів їх роботи.

Лабораторне заняття № 14

Тема: Дослідження характеристик датчиків охоронної сигналізації»

Мета роботи: вивчити основні види датчиків охоронної сигналізації; виховувати прагнення захисту інформації, збереження її цілісності; розвивати знання, щодо особливостей датчиків охоронної сигналізації та алгоритмів їх роботи.

Лабораторне заняття № 15

Тема: Дослідження характеристик технічних засобів охорони периметру»

Мета роботи: вивчити основні види технічних засобів охорони периметру; виховувати прагнення захисту інформації, збереження її цілісності; розвивати знання, щодо особливостей технічних засобів охорони периметру та алгоритмів їх роботи.

Лабораторне заняття №16

Тема: Ознайомлення з інструкцією системного адміністратора комплексу засобів захисту «Гриф-ХР».

Мета роботи: ознайомитися з інструкцією системного адміністратора КЗЗ «Гриф ХР» для подальшого використання його положень під час виконання першого етапу інсталяції на робочу станцію комплексу

Лабораторне заняття №17

Тема: Інсталяція комплексу засобів захисту «Гриф»

Мета роботи: освоїти порядок першого етапу інсталяції на робочу станцію комплексу засобів захисту (КЗЗ) «Гриф».

Лабораторне заняття № 18

Тема: Вивчення функціональних характеристик комплексу засобів захисту «Лоза-1»

Мета роботи: вивчити основні функціональні можливості КЗЗ «Лоза-1»

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання (КПІЗ)

Індивідуальне завдання з курсу «Технічні засоби захисту інформації» виконується самостійно студентом на основі сформованого завдання. КПІЗ охоплює основні теми курсу. Метою виконання КПІЗ є оволодіння навиками оцінювання ступеня ризику при вирішенні конкретних задач кібербезпеки. Студенти повинні дослідити та застосувати відповідні методи та алгоритми за одним із варіантів:

1. Активні способи захисту інформації.
2. Акустичні пристрої для прослуховування. Способи їх виявлення.
3. Види демаскуючих ознак
4. Види носіїв інформації та їх характеристика.
5. Вібраційні пристрої для прослуховування. Способи їх виявлення.
6. Вібро-акустичний канал просочування інформації.
7. Джерела загроз захисту інформації антропогенного характеру.
8. Джерела загроз інформації антропогенного характеру.
9. Джерела загроз інформації техногенного характеру.
10. Джерела сигналів.
11. Джерела функціональних сигналів.
12. Класифікація демаскуючих ознак.
13. Класифікація джерел інформації.
14. Класифікація джерел та носіїв інформації.
15. Класифікація і характеристика основних способів захисту інформації в сучасних інформаційних технологіях
16. Класифікація інформації у відповідності до Закону України «Про інформацію».
17. Класифікація розвідки.
18. Поняття «білого шуму».
19. Поняття та класифікація технічного каналу витоку інформації.
20. Призначення агентурної розвідки.
21. Призначення радіорозвідки.
22. Призначення та класифікація технічної розвідки.

23. Призначення технічної розвідки.
  24. Пристрої пошуку технічних засобів пасивного типу.
  25. Просторове і лінійне зашумлення.
  26. Реалізація державної політики у галузі ТЗІ.
  27. Сутність ознакового підходу до інформації.
  28. Технічні канали витоку акустичної (мовної) інформації.
  29. Фільтрація інформаційних сигналів.
  30. Етапи побудови систем ЗІ.
  31. Розроблення плану захисту інформації.
  32. Побудова систем технічного захисту.
  33. Технічне забезпечення безпеки інформації.
  34. Захист машинних носіїв інформації.
  35. Найпростіші апаратні пристрої, що використовуються для захисту інформації.
  36. Складні технічні засоби, що використовуються для захисту інформації в комп'ютерних системах.
  37. Звукоізоляція приміщень.
  38. Віброакустичне маскування.
  39. Розроблення плану захисту інформації.
  40. Організація проведення обстеження об'єктів інформаційної діяльності підприємства
  41. Реалізація первинних технічних заходів захисту
  42. Реалізація основних технічних заходів захисту
  43. Приймання, визначення повноти та якості робіт з ТЗІ.
  44. Побудова моделі загроз інформації в інформаційних системах.
  45. Канали витоку інформації в інформаційних системах.
  46. Побудова моделі порушника інформації інформаційних систем.
  47. Потенційно можливі злочинні дії зловмисника в інформаційних системах.
  48. Основні методи пошуку електронних пристроїв перехоплення інформації.
  49. Визначення комплексної система захисту інформації.
  50. Концепція створення захищених комп'ютерних систем.
  51. Етапи створення комплексної системи захисту інформації.
  52. Науково-дослідна розробка КСЗІ.
  53. Моделювання КСЗІ
  54. Вибір показників ефективності і критеріїв оптимальності КСЗІ.
  55. Підходи до оцінки ефективності КСЗІ.
- Виконання КППЗ є одним із обов'язкових складових модулів залікового кредиту.

7. Самостійна робота та дуальна освіта

№ п/п	Тематика
1	Апаратні засоби захисту інформації.
2	Визначення ТЗПІ та ДТЗС.
3	Екранування технічних засобів.
4	Електричні канали витоку інформації.
5	Електромагнітні канали витоку інформації.
6	Загрози інформації антропогенного характеру.
7	Загрози інформації природного характеру
8	Заземлення технічних засобів
9	Класифікація технічних каналів витоку інформації.
10	Конкурентна розвідка та промислове шпигунство.

11	Мета і завдання технічної розвідки.
12	Нормативні документи у сфері ТЗІ.
13	Організаційні заходи ТЗІ.
14	Організаційні та технічні засоби захисту інформації. Основні відмінності.
15	Основні об'єкти захисту інформації.
16	Основні принципи і концептуальні засади організації забезпечення ТЗІ в Україні.
17	Основні принципи організації й ведення технічної розвідки.
18	Пасивні способи захисту інформації
19	Побічні електромагнітні випромінювання та наведення.
20	Речові демаскуючі ознаки.
21	Сигнальні демаскуючі ознаки.
22	Сутність запису і знімання інформації з носія.

8. Організація і проведення тренінгу

Тематика Застосування методів, засобів та алгоритмів для технічного захисту інформації.

Порядок проведення:

1. Вступна частина проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгу.
2. Організаційна частина полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів.
3. Практична частина реалізується шляхом виконання завдань з певних проблемних питань теми тренінгу.
4. Підведення підсумків. Обговорення результатів виконаних завдань. Обмін думками з питань, що виносились на тренінг.

9. Методи навчання

У навчальному процесі використовуються: лекції, практичні та індивідуальні заняття, групова робота, реферування, а також методи опитування, тестування, ділові ігри тощо.

10. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Технічні засоби захисту інформації» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студентів:

- поточне тестування та опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- оцінювання виконання КПЗ;
- ректорська контрольна робота;
- екзамен.

11. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100 – бальною шкалою) з дисципліни «Технічні засоби захисту інформації» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту %:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПЗ)	Заліковий модуль 4 (письмовий екзамен)
20 %	20 %	20 %	40 %
1. Поточне опитування на	1. Поточне опитування на	1. Підготовка КПЗ – max 40	1. Теоретичні питання: 3 питання по

заняттях: 5 тем по 2 балів – мах 10 балів. 2. Письмова робота – мах 54 балів. 3. Практичне завдання: 9 завдань по 4 бали – мах 36 балів	заняттях: 6 тем по 2 балів - мах 12 балів. 2. Письмова робота – мах 52 балів. 3. Практичне завдання: 9 завдань по 4 бали – мах 36 балів	балів. 2. Захист КПІЗ – мах 40 балів. 3. Виконання завдань на тренінгах – мах 20 балів	20 балів - мах 60 балів. 2. Практичне завдання - мах 40 балів
---	---	--	--

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ (сума балів за всі види навчальної діяльності в межах модуля)	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1	Електронний варіант лекцій	1-18
2	Методичні вказівки до виконання практичних робіт (електронний варіант)	1–18
3	ПК Intel Core i3-540; монітор 19 Samsung; принтер лазерний Canon MF4570.	1-18
4	Microsoft Windows, Microsoft Office 2013, Mozilla Firefox, Nod32, FoxitReader, AdobeReader, WinRAR, WinZip, MathCAD, MatLab, DjVu Viewer, Total Commander, C#, C++, MASM32, Java Server Pages, Servlets, EJB, Java Server Faces, JavaFX, BC3.0, .NET Framework, PHP, Visual C++, Symbian C++, ARIS, MS Project, IBM Rational, GPSS World, Visual Web Developer 2016 Express, SWI Prolog, Microsoft Project, Spider Project, Primavera Project Planner, SQL Server 2015 Enterprise, Visio Professional 2016, Project Professional 2016, Expression Studio 2, Visual Studio 2015, Visual Studio™ 2015, Visual Studio Team System 2015	1-18

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. А. Г. Чубенко. Володілець інформації; Засоби захисту інформації. Термінологічний словник з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму, фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та корупції / А. Г. Чубенко, М. В. Лошицький, Д. М. Павлов, С. С. Бичкова, О. С. Юнін. — Київ : Ваіте, 2018. — С. 175; 273. — ISBN 978-617-7627-10-3.
2. Гуз А.М. Організація захисту інформації з обмеженим доступом : навчальний посібник. Гуз А.М., Касперський І.П., Ткачук Т.Ю. Київ : НА СБУ, 2018. С. 33–58.
3. .CSTA Risk Analysis and Management Method [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.giac.org/paper/gsec/1746/qualitative-risk-analysismanagement-tool-cramm/103133> (дата звернення: 21.01.2022)

4. Лаптев О.А. Виявлення та блокування засобів негласного отримання інформації на об'єктах інформаційної діяльності: навчальний посібник / О.А. Лаптев, В.А. Савченко, Г.В. Шуклін. – К.: ДУТ, 2020. – 126 с.
5. Ластівка Г.І. Технічний захист інформації в інформаційних та телекомунікаційних системах: навчальний посібник / Г.І. Ластівка, П.М. Шпатар. Чернівці, Чернівецький національний університет, 2018. – 252 с.
6. В. М. Богуш. Технічний захист інформації: Навч. погіб. в 2 ч. Ч. 1: Основи технічного захисту інформації / В. М. Богуш, В. Д. Бровко, О.С.Кобус, В.Д. Козюра. Київ: Видавництво Ліра-К, 2022. - 286с.
7. Г.М. Гулак. Методологія захисту інформації. Аспекти кібербезпеки: підручник / Г.М. Гулак – К.: Видавництво НА СБ України, 2020. – 256 с.
8. Самойленко О. А. Протидія кіберзлочинам: криміналістичний аспект : навчально-методичний посібник / О. А. Самойленко. - Одеса, 2020. - 133 с.
9. Jason Andress. Foundations of Information Security: A Straightforward Introduction. No Starch Press,US. 2019. – P. 380.
10. Козачок В.А. Політики безпеки. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Козачок В.А., Гайдур Г.І., Гахов С.О., Хмелевський Р.М., Чумак Н.С. – Київ: ДУТ ННІЗІ, 2020. – 167 с.
11. Богуш В. М. Основи кіберпростору, кібербезпеки та кіберзахисту. Навч. Посіб / Богуш В. М., Богуш В. В., Бровко В. Д., Настратін В. П.. — К.: Видавництво Ліра-К, 2020. — 554 с.